

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Suntem în prag de An Nou – 2016. Este timpul bilanțurilor, al noilor viziuni pentru anul ce vine, pe care ni-l dorim mai bun, mai prosper.

A-ți dori ceva, înseamnă a ști cum să-ți realizezi dorințele, adică să pornești de la cunoaștere, să-ți unești eforturile ca cele trasate să devină realitate. În acest context, știința administrației este știința sinergetică de sinteză ce asigură dezvoltarea multidimensională sub toate aspectele a vieții politice, economice și publice a țării. A promova această știință este o datorie și un prestigiu. Această misiune revine, în mare parte, Academiei de Administrare Publică, eforturile

Pentru o administrare eficientă

fiind amplificate prin relații de cooperare cu autoritățile publice de toate nivelurile, relații asigurate și de cele două ediții ale sale - revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”.

Anume sub acest aspect s-a decis editarea acest număr al ziarului, ca unul de promovare, pentru a accentua, încă o dată, importanța asigurării unei comunicări permanente AAP – APC, APL și viceversa, de interes reciproc, esența ei fiind expusă de unul dintre sloganele din holul Academiei „Toată viața prin instruire și nicidecum o singură instruire pentru toată viața”.

Ne-am străduit ca să concentrăm în acest număr de ziar viața Academiei, sub toate aspectele, ca o carte deschisă, compartimentele ziarului, să prezentăm revista pentru a dezvălui oportunitățile ce le poate oferi abonarea la aceste ediții, despre care vă puteți informa mai detaliat din insertul ziarului. De altfel, am plasat în pagina 9 opinii ale reprezentanților autorităților publice, care sunt o confirmare a acestor oportunități. Atragem atenția la rubrica „Întrebați – răspundem”, care ne-am dori să fie aidoma unei instruiți la distanță, să fim mai aproape, să ne unim eforturile pentru o cauză comună.

Să pășim în noul an 2016 înnoii, după cum este o veche tradiție populară, exprimată prin faptul ca fiecare autoritate publică să-și formeze colecții ale edițiilor Academiei de Administrare Publică, revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”, or, numai împreună putem realiza lucruri mari – o administrare mai eficientă la toate nivelurile, democrație și prosperitate întru binele țării și al oamenilor.

Conferință internațională „Consolidarea administrației publice locale”

Timp de două zile, pe 3 - 4 decembrie curent, la Academia de Administrare Publică și-a desfășurat lucrările conferința internațională științifico-practică „Consolidarea administrației publice locale: instrumente și mecanisme”. Conferința

cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polonia.

La lucrările conferinței au participat reprezentanți ai Parlamentului Republicii Moldova, Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice „SINDASP”, profesori

a fost organizată în cadrul proiectului „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale în Republica Moldova, în contextul implementării Acordului de Asocieri la Uniunea Europeană,” și proiectului comun al Academiei de Administrare Publică și al Școlii Superioare de Administrație Publică din Szczecin, Polonia, „Dezvoltarea capacităților autorităților responsabile de dezvoltarea regională a Republicii Moldova”, finanțate de programul polonez de

și cercetători de la Academia de Administrare Publică, din alte instituții de profil din țară, precum și din Polonia, România și Ucraina.

Moderatoarea ședinței în plen a conferinței, dna Tatiiana ȘAPTEFRĂȚI, doctor, conferențiar universitar, director de proiect, a menționat în cuvântul de deschidere a conferinței importanța promovării politicilor de consolidare a capacităților administrației publice locale, aceasta fiind una din-
(Sfârșit în pag. 3)

Abonarea 2016

Revista metodico-științifică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”
Ind. poștal: 76957. Cost abonament: **3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei**

Conferința ONU privind schimbările climatice

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a participat recent la Conferința Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice, care s-a desfășurat în capitala Republicii Franceze, Paris.

Șeful statului a ținut un discurs în cadrul reuniunii în care a vorbit despre contribuția Republicii Moldova la reducerea efectelor schimbărilor climatice și a prezentat viziunea țării noastre asupra politicilor internaționale de mediu.

„Țara noastră promovează principiile dezvoltării durabile și contribuie activ la atingerea obiectivelor Convenției-cadru privind schimbările climatice (...).

Guvernul moldovean a stabilit obiective naționale în vederea reducerii emisiunilor de gaze cu efect de seră în sectoarele, precum transportul, agricultura, industria și managementul deșeurilor. Până în anul 2020 ar urma să fie redus în proporție de 20% consumul de energie, iar 20% din energia consumată să fie produsă din surse regenerabile”, a declarat președintele Timofti.

Nicolae Timofti a mai spus că angajamentele țării noastre pentru acest domeniu sunt expuse în textul Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, aflat în stadiu de implementare, și asupra căruia „ne vom concentra în mod sporit după depășirea crizei politice pe care o traversăm în prezent”.

În debutul discursului său, șeful statului a adus un omagiu victimelor atacurilor teroriste de la Paris.

La Paris, Nicolae TIMOFTI a avut un șir de discuții informale cu șefi stat și de guverne din mai multe țări.

Membri ai Comitetului de coordonare, reprezentanți ai Secretariatului Parlamentului Republicii Moldova, ai Comisiei Electorale Centrale și Centrului de Instruire Continuă în Domeniul Electoral, precum și ai agențiilor PNUD și UN Women s-au întrunit în cadrul reuniunii Comitetului de coordonare a Programului ONU „Femeile în politică”, unde a fost prezentat raportul privind implementarea Programului pentru anul 2015.

Au fost evaluate proiectele de promovare a rolului femeii, desfășurate de Programul ONU „Femeile în politică” în Republica Moldova, statisticile înregistrate, activitățile organizate de comun cu instituțiile de stat.

Femeile în politică

Un subiect aparte al discuțiilor l-au constituit proiectele și instruirile desfășurate de Program în cadrul Parlamentului, Secretariatului Parlamentului, CEC și CICDE.

În special, a fost subliniată importanța forumurilor parlamentare organizate de Oficiile teritoriale de informare ale Parlamentului, cu susținerea Programului „Femeile în politică”, care

au avut loc pe parcursul lunilor noiembrie-decembrie 2015 și vor continua în 2016. Aceste forumuri reunesc persoane din diferite grupuri sociale cu scopul de a construi un dialog direct și eficient cu deputații pe marginea problemelor cu care se confruntă cetățenii.

Discuțiile au vizat și proiectele preconizate pentru anul 2016, implicarea Programului în acordarea unui suport autorităților Republicii Moldova în dezvoltarea capacităților de comunicare directă și eficientă cu societatea.

Olanda, susținătoarea R. Moldova pe calea integrării europene

Asigurările au fost date în cadrul întrevederii Primului-Ministru interimar, Gheorghe Brega, cu Ambasadoarea Regatului Țărilor de Jos în Republica Moldova cu reședința la București, Stella Ronner-Grubacic, aflată într-o vizită la Chișinău.

Discuțiile s-au axat pe subiecte ce țin

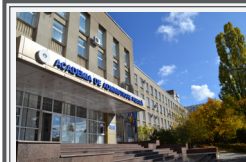

de situația social-politică din Republica Moldova, evoluțiile regionale, perspectivele de dezvoltare a relațiilor de cooperare moldo-olandeze, dar și de extindere a dialogului dintre cele două state în diverse domenii.

Oficialii au vorbit despre acțiunile de susținere a cursului european al Republicii Moldova, în contextul preluării de către Regatul Țărilor de Jos a președinției Consiliului UE, începând cu 1 ianuarie 2016. „Olanda este preocupată de situația din Republica Moldova și ne dorim să vă ajutăm în promovarea reformelor și a parcursului european”, a spus Stella Ronner-Grubacic. Ambasadoarea Olandei în Republica Moldova a mai menționat importanța continuării reformelor și asigurării funcționalității instituțiilor statului.

Gheorghe Brega a exprimat grațitudine Regatului Țărilor de Jos pentru susținerea acordată Republicii Moldova.

Olanda se plasează în topul investitorilor străini din Republica Moldova. Până în prezent au fost încheiate 24 de documente bilaterale în domenii, precum promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, transportul internațional rutier, evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale.

Abonarea 2016

Ziarul bilunar „**FUNCȚIONARUL PUBLIC.**” Indice poștal: 67919.
Cost abonament: **3 luni - 37,80 lei; 6 luni - 75,60 lei; un an - 151,20 lei**

Conferință internațională „Consolidarea administrației publice locale”

(Sfârșit. Încep. în pag. 3)

tre activitățile prioritare ale Academiei de Administrare Publică.

DI Tudor DELIU, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a subliniat faptul că, pentru a avea rezultate bune, este necesar de pornit de la știință, ca să cercetăm, să știm ce vrem și cum să implementăm reformele, altfel, oricât de bune ar fi ele, vor rămâne doar pe hârtie. Domnia sa a dat o înaltă apreciere conferinței, fiind abordate instrumentele și mecanismele de consolidare a autorităților publice locale, or, primării puternice înseamnă și un stat puternic, un stat democratic la standardele europene și internaționale.

DI Tomas CZUBARA, directorul proiectului polonez „Dezvoltarea competențelor instituțiilor responsabile de dezvoltare regională din Republica Moldova”, a relevat faptul că, din 2011, când a fost inițiată colaborarea dintre Academia de Administrare Publică și Școala Superioară de Administrație Publică din Szczecin, în 2015 fiind semnat un Acord de colaborare, au fost realizate multe activități în comun, reciproc avantajoase, evidențiind proiectul privind consolidarea administrației publice locale din Republica Moldova, căruia îi este consacrată această conferință științifico-practică internațională.

DI Vlad CANȚÎR, președinte al Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile „SINDASP”, s-a

referit la actualitatea tematicii conferinței, a beneficiilor ce urmează să fie realizate de pe urma implementării proiectului de consolidare a administrației publice locale, deziderat principal la nivel local și la cel central.

În cadrul ședinței în plen au prezentat rapoarte Iurie ȚAP, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, doctorand la Academia de Administrare Publică, - „Dezvoltarea administrației publice prin modernizarea funcțiilor executive și consolidarea managementului”; Marian ZIDARU, doctor, conferențiar universitar, Universitatea „Andrei Șaguna”, Constanța, România, - „Forme de manifestare a fenomenelor de corupție în Europa de Est”; Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative, Academia de Administrare Publică, - „Decentralizarea și democrația participativă: premise fundamentale pentru consolidarea administrației publice locale”; Elizaveta LVOVA, doctor în drept, Institutul Regional al Administrației

Publice din Odessa, - „Administrația publică locală din Ucraina ca element al constituționalității naționale în condițiile globalizării”; Nicolae SÎRBU, masterand, Academia de Administrare Publică, - „Rolul asistenței

în condițiile capacităților administrației publice locale. Cazul raionului Strășeni”.

După ședința în plen au urmat prezentări sub diferite aspecte ale problematicii administrației publice locale în două ateliere: „Modernizarea administrației publice locale în contextul descentralizării” și „Dezvoltarea regională – instrument de consolidare a capacităților administrației publice”. În cadrul acestor ateliere și-au prezentat lucrările lor de cercetare științifică peste 40 de profesori, doctoranzi, masteranzi ai Academiei de Administrare Publică, ai altor universități și instituții de cercetare din țară, precum și din Ucraina și România, în care au fost abordate sub diferite aspecte problemele, instrumentele și mecanismele de consolidare instituțională și

funcțională a administrației publice locale conform standardelor europene.

În a doua zi a conferinței, dl DULSCHI le-a prezentat participanților la forumul științific Proiectul „Dezvoltarea competențelor instituțiilor responsabile de dezvoltarea regională a Republicii Moldova”, făcând referire la experiența Poloniei privind procesul de descentralizare, care a derulat în 1992, etapele de implementare a reformelor administrativ-teritoriale și metodele de eficientizare a managementului administrativ local. Cu asistența partenerilor polonezi a fost format și inaugurat Centrul de Dezvoltare Strategică (CDS), care este o structură funcțională afiliată Catedrei științe administrative.

În continuare, reprezentanții autorităților administrației publice locale au fost instruiți în cadrul unor ateliere (WORKSHOP) cu genericul „Implementarea strategiei de instruire continuă în administrația publică din Republica Moldova”, fiind prezentate de către profesorii Academiei de Administrare Publică modele de instruire e-learning în managementul proiectelor, în domeniul managementului strategic și dezvoltării economiei locale, precum și modelul Case Study de implementare a mecanismelor și instrumentelor de dezvoltare regională la nivel local.

Forumul științific a finalizat cu o totalizare ce include recomandări privind eficientizarea proceselor de descentralizare și consolidare a administrației publice locale, în contextul parcursului european al Republicii Moldova.

Ion AXENTI

Abonarea 2016

Revista metodică-științifică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”
Ind. poștal: 76957. Cost abonament: 3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei

Ecoenergetica - 2015

Viceprim-Ministrul, ministrul economiei, Stephane Bride, a participat la ceremonia de premiere a celor mai bune 20 de proiecte de eficiență energetică și surse de energie regenerabilă în cadrul Galei Moldova Eco-Energetică, ediția 2015. La eveniment au participat peste 400 de invitați, membri ai Guvernului, reprezentanți ai corpului diplomatic și organizațiilor internaționale, precum și ai sectorului privat, mediului academic și societății civile.

„Din 2012, când a fost lansată Competiția Moldova Ecoenergetică și până în prezent, au fost depuse 200 de proiecte de eficiență energetică și surse de energie regenerabilă dintre care 65 au fost premiate. Cred

că într-un timp atât de scurt este un rezultat foarte bun. Sunt sigur că succesul proiectelor premiate va stimula antreprenorii din regiuni să valorifice potențialul acestei „tinere” industrii, care va genera noi locuri de muncă, va contribui la reducerea emisiunilor de CO₂ și cel mai important – ne va face mai independenți față de importul și consumul tradițional de energie”, a spus Stephane Bride.

La ediția 2015 a concursului Moldova Eco Energetică au fost depuse 76 de dosare la trei categorii de premiere: Cea mai bună istorie, Idee și Tehnologie ecoresponsabile. Dintre aceștia, 20 de finaliști au fost desemnați câștigători ai ediției 2015.

Competiția Moldova Ecoenergetică 2016 va fi lansată pe 5 martie a anului viitor.

Programul de Securitate Cibernetică

Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, în comun cu autoritățile competente, a elaborat proiectul Programului privind asigurarea securității cibernetice a Republicii Moldova. Prin acest document se urmărește implementarea prevederilor Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, a Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, a Strategiei securității cibernetice a UE și a Recomandărilor Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor referitoare la asigurarea securității cibernetice a rețelelor de comunicații electronice.

Proiectul se bazează pe prevederile Strategiei Naționale

de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020” și ale Strategiei securității naționale a Republicii Moldova.

Documentul propune o abordare sistemică și complexă a acțiunilor necesare pentru asigurarea securității cibernetice a Republicii Moldova și se bazează pe cele mai bune practici internaționale, fiind armonizat cu legislația europeană.

Proiectul Programului privind asigurarea securității cibernetice include 7 domenii de intervenție: procesare sigură, stocare și accesare a datelor; securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice; capacități de prevenire și reacție de urgență (CERT); prevenirea și combaterea criminalității cibernetice; consolidarea capacităților de apărare cibernetică; educație și informare; cooperare și interacțiune internațională.

Delimitarea proprietăților cu suportul Băncii Mondiale

Ion Stratulat, viceministrul dezvoltării regionale și construcțiilor, s-a întâlnit recent cu o delegație de experți a Băncii Mondiale, aflată într-o vizită de lucru în Republica Moldova.

Scopul vizitei l-a constituit investigarea aspectelor funciare pentru elaborarea unei note de politică funciară, care va recomanda Guvernului acțiunile și investițiile necesare pentru finalizarea înregistrării sistematice a proprietăților rurale și îmbunătățirea sistemului de evaluare în masă și impozitare a proprietăților pentru o mai bună guvernare locală.

Discuțiile care au avut loc în cadrul ministerului s-au axat pe tematica înregistrării proprietății, procesului de evaluare și impozitare în domeniul dezvoltării regionale.

Daniel Roberge, specialist principal în administrarea teritoriului în cadrul Băncii Mondiale, a menționat că „în urma acestei vizite, specialiștii Băncii Mondiale vor elabora un notă de politică, care va reflecta situația ce ține de evaluarea proprietăților și delimitarea teritorială a proprietăților în Republica Moldova”.

Programul de lucru al delegației de experți a Băncii Mondiale a inclus o vizită la Întreprinderea de Stat „Cadastru”, precum și vizite de studiu în mai multe localități, pentru a discuta despre înregistrarea sistematică a proprietăților, evaluarea și impozitarea acestora. De asemenea, experții au vizitat și alte ministere relevante pentru a discuta aspecte legate de proprietăți și relația acestora cu administrația locală.

Abonarea 2016

Ziarul bilunar „FUNȚIONARUL PUBLIC.” Indice poștal: 67919.
Cost abonament: **3 luni - 37,80 lei; 6 luni - 75,60 lei; un an - 151,20 lei**

Colectoare solare pentru fiecare familie

12 familii din satul Boldurești, raionul Nisporeni, și-au instalat colectoare solare pentru încălzirea caselor și pentru apă caldă.

„Este un proiect promovat de asociația obștească „WISDOM”, proiect care este tot mai popular în rândurile sătenilor, dar și în localitățile din vecinătate, spune primarul de Boldurești, Vasile Miron, deoarece eficiența energetică este o problemă socială de o stringentă actualitate și resimțită de săteni. Costurile nu sunt mari, circa 2000 de lei pentru un colector, proiectul fiind finanțat de Asociația Femeilor din Europa pentru un Viitor Comun (WECF), Centrul Regional de Mediu, administrația publică locală și, desigur, de însuși doritorii de a-și instala un colector. La fel, am instalat 2 colectoare solare la grădinița de copii „Poienița”

și nu mai avem probleme cu încălzirea, cu atât mai mult, că ele sunt funcționale și pe timp de iarnă, în zilele însorite”.

Pentru implementarea proiectului au fost organizate trei instruirii practice privind construcția și instalarea unui colector solar, un seminar informativ, precum și o masă rotundă. Totodată, au fost pregătiți doi formatori locali privind construcția și instalarea unui colector solar, au fost informați/instruiți 68 de actori locali, inclusiv profesori, reprezentanți ai autorităților publice locale și fermieri despre construcția, instalarea și menținerea unui colector solar, cât și despre beneficiile energiei solare.

Prin implementarea acestei practici s-a demonstrat că, e posibil ca orice persoană interesată să construiască din materiale simple și necostisitoare (metal, lemn și sticlă) un colector solar, prin aceasta contribuind atât la reducerea facturilor de energie, cât și la reducerea nivelului de poluare a mediului și de defrișare a fâșiilor forestiere pentru încălzirea caselor pe timp de iarnă. Problema energiei este una dintre cele mai stringente în Republica Moldova și prin acest proiect s-a demonstrat potențialul mare care îl oferă energia solară.

Forumul anual al tinerilor din raionul Criuleni

La Criuleni, în sala mare a Consiliului raional, a avut loc Forumul Anual al Tinerilor din raion, ediția a III-a, cu genericul „Unde-s mulți, puterea crește”, organizat de Centrul Resurse pentru Tineri „Unit”, în parteneriat cu Consiliul raional al Tinerilor din Criuleni, AO „Tineri și Talentați din Criuleni”, Direcția educație Criuleni și Ministerul Tineretului și Sportului al Republicii Moldova.

La acest eveniment au participat Iurie Andriuța, președintele raionului, Oleg Ogor, vicepreședinte al raionului, Andrei Spînu,

viceministru al Tineretului și Sportului din Republica Moldova, Ana Îndoiu, vicepreședinte al Consiliului Național al Tinerilor din Moldova, tineri, profesori și primari din toate localitățile raionului Criuleni.

Forumul a avut ca scop familiarizarea tinerilor cu conceptul de Consiliu Local al Tinerilor (CLT), necesitatea lui în comunitate, beneficiile activării în cadrul lui, modalitățile de finanțare, conlucrarea cu APL-urile, promovarea și transparența activităților CLT-ului. Conducerea raionului a susținut acțiunile de implicare a tinerilor, dorindu-le perseverență și realizări în continuare.

Tinerii activi și-au împărtășit experiența de voluntari, consilieri locali și consilieri raionali cu participanții forumului. Se prevede ca în toate localitățile să fie create Consilii locale ale Tinerilor.

Prima casă comunitară

Consiliile raionale Cantemir și Nisporeni, în parteneriat cu Asociația Keystone Moldova, au creat primul Serviciu social de tip mixt pentru persoanele cu dezabilități „Casa Comunitară”. Scopul acestui serviciu este dezinstituționalizarea persoanelor cu dezabilități. Casa comunitară din raionul Cantemir este amplasată în satul Baimaclia, unde locuiesc 4 tineri și 2 tinere, dezinstituționalizați din casele internat Orhei și Hâncești. În casa comunitară din Nisporeni locuiesc șase persoane cu dezabilități care au fost dezinstituționalizate din Casa-internat pentru copii

cu deficiențe mintale (băieți) din Orhei.

În cadrul Serviciului tinerii beneficiază de servicii de îngrijire specializată din partea unei echipe de suport, care îi ajută să obțină cât mai multă independență și să-

și dezvolte propriul potențial. Echipa de suport implică locatarii casei în activități de menaj, vocaționale, recreative, în stabilirea unor relații sociale – pentru a le facilita incluziunea în comunitate.

„Acest serviciu de tip mixt este foarte important pentru tinerii cu dizabilități, pentru că ei au nevoie să învețe să comunice și să se cunoască. Experiența de viață presupune a învăța să comunicăm cu toții, indiferent de gen, vârstă, dizabilitate sau stare socială”, a declarat Ecaterina Golovații, specialist asistență și monitorizare servicii, Keystone Moldova.

Abonarea 2016

Revista metodică-științifică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”
Ind. poștal: 76957. Cost abonament: 3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei

Departamentul învățământ superior

Departamentul Învățământ superior (director dna Maria STRECHII, doctor, conferențiar universitar) este o subdiviziune a Academiei misiunea căreia constă în exercitarea funcțiilor manageriale, de planificare, organizare, coordonare și evaluare a procesului didac-tico-educational și științific la ciclul II – studii superioare de master în domeniile: științe politice, științe economice, drept, științe exacte.

Prin activitatea și atribuțiile sale, în colaborare cu catedrele Științe administrative, Științe juridice, Economie și management public, Științe politice și relații internaționale, Tehnologii informaționale aplicate, Departamentul asigură calitatea și eficiența procesului instructiv-educativ.

La realizarea acestui deziderat își aduce contribuția corpul profesoral didactic al

Academiei, care numără peste 60 de doctori habilitați, profesori universitari; doctori în științe, conferențieri universitari, lectori superiori universitari.

Studiile superioare de master, dar și de doctorat din cadrul Academiei au fost pentru mulți absolvenți ai instituției calea sigură spre o carieră profesionistă de succes, parte dintre ei devenind deputați în Parlamentul Republicii Moldova, miniștri, viceministri, președinți de raioane, primari, funcționari în autoritățile publice de toate nivelurile, dar și oameni de afaceri prosperi.

Vă îndemnăm să vă informați bine despre această instituție de învățământ superior din țară, inclusiv din publicațiile ei, revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”. Perseverați și vă veți vedea cu visul împlinit spre binele vostru și al țării.

Direcția știință și cooperare internațională

Direcția știință și cooperare internațională (șef – Silvia DULSCHI, doctor, conferențiar universitar) este o subdiviziune a Academiei, care coordonează activitățile în domeniul de cercetare, studii de doctorat/postdoctorat, asigurare metodică a sistemului de pregătire a cadrelor științifice, cooperării internaționale. Direcția organizează de comun cu catedrele AAP diverse manifestări științifice naționale și internaționale.

O componentă a activității Direcției știință și cooperare internațională o constituie organizarea pregătirii cadrelor științifice de înaltă calificare prin studii de doctorat. În cadrul Academiei a fost creată Școala doctorală în științe administrative pentru desfășurarea studiilor de doctorat la specialitățile:

563.01. Teoria, metodologia administrației publice; 563.02. Organizarea și dirijarea în instituțiile administrației publice; servicii publice. Doctoranzii își desfășoară activitatea de cercetare sub îndrumarea a 11 conducători de doctorat, numărul doctoranzilor constituie în prezent 23 de persoane. Direcția coordonează, de asemenea, activitatea de cooperare internațională realizată de către Academie. Actualmente, AAP are încheiate 43 de acorduri și memorandumuri cu instituții din țară și de peste hotare.

A fost inițiată platforma de comunicare, schimb de experiență și dezvoltarea proiectelor comune prin crearea „Uniunii Internaționale a Universităților din Europa de Est”.

Departamentul dezvoltare profesională

Departamentul Dezvoltare profesională (director Aurelia ȚEPORDEI) este o subdiviziune structurală din cadrul Academiei, misiunea căreia constă în planificarea, organizarea și desfășurarea procesului de dezvoltare profesională a personalului din cadrul autorităților administrației publice și din alte instituții publice și private.

În vederea realizării misiunii sale, Departamentul are următoarele funcții de bază: participarea la elaborarea proiectelor de acte normative în domeniul dezvoltării profesionale a personalului din serviciul public; elaborarea obiectivelor strategice și conceptuale privind desfășurarea în cadrul Academiei a procesului de dezvoltare profesională a personalului

din serviciul public, instituții private; planificarea, organizarea și desfășurarea procesului de dezvoltare profesională a personalului din autoritățile administrației publice, precum și din alte instituții publice și private; acordarea asistenței metodologice și informaționale în domeniul dezvoltării profesionale; reprezentarea Academiei în raporturile cu organizații din țară și din străinătate în domeniul său de competență.

În perioada 1994 - 2014, în cadrul Departamentului Dezvoltare Profesională și-au perfecționat abilitățile și pregătirea profesională peste 34.000 de funcționari publici.

Departamentul organizează cursuri de instruire la comanda de stat și la solicitările autorităților publice.

Biblioteca Academiei

Întemeiată acum 22 ani, Biblioteca Academiei de Administrare Publică (șef dna Rodica Sobieki-Camerzan) s-a afirmat ca parte integrantă a procesului educațional și științific, sarcina ei de bază fiind formarea unei colecții de documente în corespundere cu curriculumul academic în scopul asigurării informaționale și documentare a proceselor de instruire și cercetare în domeniul teoriei și practicii administrației publice, complexe ale masteranzilor, cercetătorilor, cadrelor didactice, funcționarilor publici, altor categorii de utilizatori.

Patrimoniul Bibliotecii o constituie colecțiile sale care în prezent însumează peste 50 mii ex. publicații, inclusiv 6109 publicații periodice, 1006 documente electronice. Adicional, oferă accesul la baze de date on-line conectate din

spațiile Academiei la bazele de date complexe: Lex.justice.md; Instrumentul Bibliometric Național; EBSCO, DOAJ, POLPRED, The World Banc, Oxford English Dictionary, Cambridge journals, Enciclopedia Britanică, Biblioteca electronică a Uniunii Europene, Royal Society Journals and Archive, EIFL-OA Moldova (acces on-line la reviste, cărți, alte documente ale universităților din diferite țări).

Utilizatorii Bibliotecii beneficiază de mai multe servicii pentru a se orienta mai bine în lumea cunoștințelor. Cursul urmat de bibliotecă are ca obiectiv principal satisfacția utilizatorilor, diversificarea și îmbunătățirea serviciilor de bibliotecă, accesibilitate, excelență și calitate, parteneriat și colaborare, schimbare și inovație pentru a face față tuturor cerințelor timpului.

Abonarea 2016

Ziarul bilunar „**FUNCȚIONARUL PUBLIC.**” Indice poștal: 67919.
Cost abonament: **3 luni - 37,80 lei; 6 luni - 75,60 lei; un an - 151,20 lei**

Specializarea *Administrare publică*

Specializarea *Administrare publică* deține un loc central în sistemul de formare a funcționarilor publici, ea constituie temelia, așezământul și imaginea Academiei de Administrare Publică.

Specializarea *Administrare publică* a fost inclusă în programa de studii de la începutul activității Academiei, iar gestionarea procesului de instruire este realizat de Catedra științe administrative: cea mai numeroasă și cea mai experimentată catedră.

Corpul de profesori se distinge prin gradul înalt de pregătire teoretică și practică, ei fiind personalități notorii cu experiență de activitate de înaltă calitate, persoane cu funcții de demnitate publică și funcționari publici de conducere: deputați, miniștri, viceministri, consilieri, deținători de înalte grade și titluri științifice și didactice.

Programele de studii sunt racordate și realizate potrivit cerințelor sistemului administrativ național și comunitar. Masteranzii sunt implicați în activități de cercetare științifică și practică, prin participări la conferințe și alte forumuri științifice naționale și internaționale. Masteranzii specializării administrare publică realizează stagiul de practică în autorități publice din țară și de peste hotare.

Competențele obținute la realizarea programelor de masterat în cadrul specializării administrare publică oferă șanse înalte de încadrare în sistemul administrativ din țară.

Un număr mare de deputați, consilieri, conducători ai autorităților publice centrale și locale, funcționari publici sunt absolvenți ai Academiei de Administrare Publică, specializarea *Administrare publică*.

unor specialiști purtători de cunoștințe în domeniul serviciilor publice, cu abilități de soluționare a problemelor sociale, cu acumularea de cunoștințe economice și servicii publice pentru a presta servicii publice calitative, accesibile pentru toți cetățenii.

Pe parcursul studiilor la specializarea Servicii publice masteranzii acumulează cunoștințele și abilitățile manageriale necesare

gestionării serviciilor publice. În scopul perfecționării continue a calității studiilor de masterat Catedra economie și management public își desfășoară ample activități în conformitate cu obiectivele ale Academiei.

Absolvenții specializărilor *Management* și *Servicii publice* se pot angaja în funcții de răspundere în structurile serviciului public al țării, precum și în sectorul privat.

Specializarea *Anticorupție*

Programa de master profesional la specializarea *Anticorupție*, elaborată de Catedra științe juridice, este direcționată spre formarea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul prevenirii și combaterii corupției în structurile autorităților și instituțiilor administrației publice din Republica Moldova prin orientarea spre soluționarea problemelor ce țin de corupție, prin prisma legislației naționale și internaționale.

Programa de master la specializarea *Anticorupție* asigură cunoștințe vaste în domeniul dreptului și anume: 1) dreptul public: concepții actuale ale dreptului; organizarea statală a puterii; protecția juridică a drepturilor omului; teoria funcției publice și a actelor administrative; integritatea funcționarilor publici și a demnitarilor; 2) dreptul penal, procesual și criminologic: aspecte criminologice privind infracționalitatea funcționarilor publici și demnitarilor; răspunderea penală a funcționarilor publici și demnitarilor; procedura examinării cauzelor penale a funcționarilor publici și dem-

nitarilor; drepturile omului în procesul penal; 3) dreptul internațional public: dreptul internațional penal; asistența juridică internațională în materie penală; standardele internaționale privind prevenirea și combaterea corupției; 4) managementul securității informaționale: transparența în e-Guvernare; securitatea informațională.

Programa de master propusă va contribui la formarea specialiștilor în domeniul prevenirii și combaterii corupției și, anume, a celor care activează în calitate de juriști, ofițeri ai Centrului Național Anticorupție, colaboratori de poliție și funcționari ai Ministerului Afacerilor Interne; specialiști în serviciul public ce se preocupă de respectarea standardelor deontologice ale funcționarilor publici, specialiști din mediul privat care se ocupă cu cercetarea fenomenului corupției, elaborarea statisticilor, promovarea normelor deontologice ale funcționarilor publici și demnitarilor în vederea eliminării flagelului corupției în autoritățile și organele administrației publice din Republica Moldova etc.

Specializarea *Management*

Specializarea *Management* reprezintă studii de masterat de cercetare și profesionalizare, scopul fiind formarea unor specialiști dotați și inteligenți, purtători de cunoștințe vaste în domeniul economiei și managementului, cu abilități de soluționare a celor mai complicate probleme sociale, acumularea volumului necesar de cunoștințe economice și manageriale pentru o participare eficientă în procesul de

administrare publică.

Pe parcursul studiilor la specializarea *Management* masteranzii acumulează cunoștințele și abilitățile manageriale, deprinderile, tehnicile și instrumentele pentru o mai bună abordare a politicilor administrative, factori majori în privința eficienței și a inițiativei, care le asigură o integrare plină în serviciul public pentru o carieră de succes profesională.

Specializarea *Servicii publice*

Specializarea *Servicii publice* reprezintă studii de

masterat de profesionalizare, scopul fiind formarea

Abonarea 2016

Revista metodico-științifică trimestrială „**ADMINISTRAREA PUBLICĂ**”
Ind. poștal: 76957. Cost abonament: **3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei**

Specializarea Relații internaționale

Programa de specializare *Relații internaționale* este un masterat de profesionalizare, adresat absolvenților studiilor de licență sau echivalente, personalului angajat în serviciul public etc.

Programa, elaborată de Catedra științe politice și relații internaționale, pregătește specialiști care vor fi capabili să elaboreze strategii de promovare a interesului național în condițiile constituirii unei noi ordini mondiale și să evalueze dezvoltarea relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova cu alte state și organisme internaționale, să dea răspuns la cele mai stricte probleme ale politicii externe a țării noastre și să explice interdependența și rolul a diverse organizații ce pot contribui la consolidarea și dinamizarea procesului de integrare europeană a Republicii Moldova, deschiderea spre valorile prioritare pentru afirmarea internațională și promovarea interesului ei național pe arena mondială.

Misiunea acestei specializări constă în formarea competențelor privind cunoașterea problemelor globale, caracterului și

conținutului realităților internaționale și evoluției lor în lumea contemporană, aprecierea evenimentelor, strategiilor internaționale, capacităților de a lucra în context internațional, în organizații nonguvernamentale și internaționale, comprehensiunea realităților și specificului altor state, precum și interacțiunea dintre organizațiile internaționale și influența lor asupra politicii externe a Republicii Moldova.

În conformitate cu clasificatorul pe piața muncii, absolvenții programului *Relații internaționale* vor putea accede în calitate de: colaborator științific, lector universitar, la disciplinele teoriei și practicii relațiilor internaționale în instituțiile de profil și cele interdisciplinare: drept internațional, relații economice internaționale, jurnalism internațional, specialist-coordonator în aparatele centrale ale ministerelor și departamentelor de profil pe lângă Guvern, în misiunile diplomatice etc.

Absolvenții programei au posibilitatea să-și continue studiile postuniversitare prin doctorat în țară și peste hotare.

Specializarea Managementul informațional în administrația publică

Specializarea *Managementul informațional în administrația publică* este un master de profesionalizare care pregătește specialiști capabili să facă față provocărilor sectorului public în societatea informațională, deoarece inovațiile tehnologice nu au frontiere între țări sau continente. Absolvenții vor contribui la dezvoltarea și la gestionarea tehnologiilor informaționale pentru a avea o structură administrativă eficientă și vor fi antrenați în calitate de coordonatori în sfera aplicării noilor tehnologii informaționale specializate.

Misiunea specializării constă în formarea competențelor privind: cunoașterea principiilor managementului informațional din AP în vederea creșterii nivelului calitativ al serviciilor acordate cetățenilor; cercetarea, analiza și elaborarea soluțiilor; reflectarea acestora în spațiul virtual pentru eficientizarea administrării; dezvoltarea capacităților de a elabora și gestiona resursele informaționale atât pentru structurile publice cât și organizațiile din sectorul privat - capacități inerente managerilor în resurse

informaționale: analiștilor, programatorilor, administratorilor de rețele, administratorilor de baze de date.

Specializarea vizează formarea competențelor de asistență tehnică și de gestionare a resurselor informaționale existente la nivelul administrației publice, posibilitatea de a se adapta dezvoltării rapide în domeniul informației și al comunicațiilor.

Aceste procese necesită persoane cu cunoștințe teoretice - specialiști capabili să cerceteze, să analizeze și să elaboreze soluții pentru dezvoltarea resurselor unei structuri administrative electronice; să elaboreze strategii și concepte de evaluare a proiectelor de E-Government bazate pe criterii de analiză internațională; să proiecteze direcții de dezvoltare și posibile aplicații practice de E-Government; să opereze cu tehnologiile Web și cu tehnologiile de rețea.

Specialiștii vor putea proiecta, programa și gestiona sisteme informaționale eficiente atât pentru organizațiile și structurile publice, cât și cele din sectorul privat.

A A P

ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

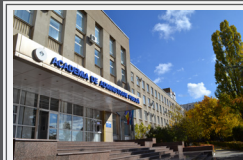
invită reprezentanții mediului academic, ai administrației publice, experții în domeniu să participe la Conferința internațională științifico-practică

„TEORIA ȘI PRACTICA ADMINISTRĂRII PUBLICE”

care își va desfășura lucrările pe **data de 20 mai 2016**.

Locul desfășurării - **Academia de Administrare Publică, mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100**

Pentru informații suplimentare accesați site-ul AAP: **www.aap.gov.md**

Abonarea 2016

Ziarul bilunar „**FUNȚIONARUL PUBLIC**.” Indice poștal: 67919.
Cost abonament: **3 luni - 37,80 lei; 6 luni - 75,60 lei; un an - 151,20 lei**

În sprijinul funcționarilor publici

Eleonora GRAUR,
președintele raionului
Rezina

Informația reflectată în ziar este axată mai mult pe activitatea Academiei de Administrare Publică, mai puțin se regăsește informația cu privire la activitatea autorităților publice locale, problemele cu care se confruntă funcționarii în aceste autorități, expunerea de exemple concrete a unor cazuri de succes în activitatea APL, cât și a unor subdiviziuni din componența lor.

De asemenea, ar fi necesară publicarea unor articole instructiv-metodologice în anumite domenii de spe-

cialitate, legate de activitatea funcționarilor din cadrul administrațiilor publice locale, din care aceștia s-ar putea inspira și implementa în activitatea lor de fiecare zi. Ar fi binevenite mai multe articole care să ne informeze despre standardele europene pentru anumite domenii, despre mecanismul de aplicare a lor, articole cu referire la cadrul legal (implementarea în practică a modificărilor în legislația națională, cum pot fi rezolvate unele ambiguități legale etc.), articole privind descentralizarea administrativă și financiară, inclusiv bugetul pe programe.

Desigur, sunt câteva sugestii, dar, în opinia mea, abonarea la ziarul „Funcționarul Public” și la revista „Administrarea Publică” de cât mai multe autorități publice de toate nivelurile, de instituții de stat ar determina o comunicare reciprocă mai intensă și mai constructivă, beneficiul fiind de ambele părți.

necesar să fie comentate articolele din legi, situațiile inedite, greșelile cele mai evidente întâlnite în practică, sfaturi, să fie reflectate exemplele pozitive de la diferite primării cu performanță.

Aici ar putea să fie publicate și materialele cu privire la practicile de elaborare a

proiectelor, de atragere a investițiilor interne și externe.

Eu deja am dat indicații pentru ca primăria Ghidighici să fie abonată la revista și ziarul Academiei. Vă doresc succese în activitatea de promovare a valorilor științei administrației. Și să aveți cât mai mulți cititori.

Un funcționar public informat este un om puternic în acțiunile pe care le realizează, în deciziile pe care le ia și în comunicarea pe care o are cu publicul. În acest sens, ziarul „Funcționarul public”, pe lângă faptul că reprezintă o sursă bună de informare, este și o lecție scrisă pentru noii aleși locali și pentru funcționarii publici, care învață de la zero ce înseamnă organizarea și funcționarea administrației publice.

Totodată, primarii din toată țara se pot inspira din istoriile de succes prezentate în publicație, iar cei de la guvernare să asculte vocea autorităților locale. Colaborarea cu „Funcționarul Public” este benefică și pentru IDIS „Viitorul”, care prin interme-

Ana-Maria VEVERIȚĂ,
consultant IDIS „Viitorul”

diul ziarului Academiei, de rând cu canalele de comunicare ale Programului Bunelor Practici, promovează bunele practici ale autorităților locale, acestea sunt activ diseminate, fiind de bun augur pentru dezvoltarea localităților din republică.

Din partea redacției

Ne bucură faptul că ziarul devine tot mai popular în rândul funcționarilor publici. Chiar în ziua, când pregăteam acest număr pentru tipar, am primit un mesaj de la primarul satului Fundurii Vechi, Glodeni, dna Emilia VIERU, care ne-a informat despre vizita de studiu în Cehia, în cadrul Programului „Îmbunătățirea democrației în Moldova prin suport parlamentar și electoral”, cu suportul financiar din partea PNUD Moldova.

„Vizita a fost foarte productivă și, cel mai important, că aceasta ne-a motivat să fim și mai activi în activitatea noastră cu cetățenii,” ne-a relatat cu mult entuziasm dna E. Vieru, considerând că este necesar ca despre realizările și bunele practici ale primăriilor fruntașe să fie informate toate autoritățile publice în scopul eficientizării administrației publice, lucru ce poate fi făcut prin intermediul ziarului „Funcționarul public”.

Mulțumim pentru apreciere și așteptăm și alte comunicări despre bunele practici pentru promovarea lor, în ansamblu, pe toată țara.

Serafim ISAC,
primar de Ghidighici,
mun. Chișinău

putea să se pronunțe profesorii de la Academie, specialiștii și experții în domeniu referitor la problemele cu care se confruntă autoritățile publice de toate nivelurile. Este

Sunt la primul meu mandat de primar și am luat cunoștință mai îndeaproape de publicațiile Academiei de Administrare Publică, revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”. Din punctul meu de vedere, ca specialist în domeniul jurnalismului și comunicării, pot să spun că ele sunt utile fiecărei primării. Fiindcă ziarul trebuie să fie un suport, un prim ghid al științei administrației, al legilor ce țin de administrarea publică. În acest sens, este necesar de a întreține o colaborare permanentă cu Academia de Administrare Publică, pe care pot s-o asigure aceste două ediții periodice ale instituției. Pe de altă parte, prin aceste ediții ar

Abonarea 2016

Revista metodico-științifică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”
Ind. poștal: 76957. Cost abonament: **3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei**

Consultări publice pe marginea Concepției de reformare a sferei științei și inovării

Pe 30 noiembrie 2015, la Academia de Administrare Publică s-a aflat într-o vizită de lucru vicepreședintele Academiei de Științe a Moldovei, dl Ion GUCEAC, membru-corespondent, doctor habilitat în drept, profesor universitar, care s-a întâlnit cu corpul profesoral-didactic al instituției. Vizita a avut loc în cadrul consultărilor publice lansate de Academia de Științe a Moldovei (AȘM) pe marginea Concepției de reformare a sferei științei și inovării, consultări preconizate pentru a fi efectuate cu toate universitățile și instituțiile de cercetări științifice din republică.

Prorectorul Academiei de Administrare Publică, dl Aurel SÎMBOTEANU, doctor,

conferențiar universitar, a menționat în deschiderea întâlnirii importanța majoră a domeniului dezvoltării științei și inovării, necesitatea conjugării eforturilor oamenilor de știință, ale cercetătorilor pentru a asigura o reformare modernă a sferei științei și inovării. În acest proces se va implica activ și Academia de Administrare Publică, unde științei și cercetării îi este acordată o atenție prioritară.

Dl Guceac a prezentat asistenței obiectivele Concepției de reformare

a sferei științei și inovării, elaborată de Academia de Științe a Moldovei și adoptată în cadrul Adunării Generale a Academiei din 10 noiembrie 2015.

Concepția are drept scop reformarea sistemului actual de administrare a sferei științei și inovării prin ajustarea regimului juridic al acestuia la rigorile Spațiului European de Cercetare.

Documentul prevede constituirea Agenției Naționale pentru Cercetare și Inovare (ANCI); crearea Consiliului Național pentru Cercetare - Dezvoltare (CNCD); revizuirea mecanismului de finanțare a științei prin introducerea modalităților de finanțare a cercetării din trei surse: instituțională, publică și cofinanțare; reconstituirea și dezvoltarea structurilor de administrare și autoadministrare ale AȘM; asigurarea cadrului normativ care ar stimula încadrarea tinerilor în funcții științifice.

Vicepreședintele Academiei de Științe a răspuns la întrebările celor prezenți cu referință la unele aspecte ale Concepției. Profesorii și-au manifestat interesul de a formula și înainta propuneri, sugestii, obiecții pe marginea acestui document.

Vitalie NICA

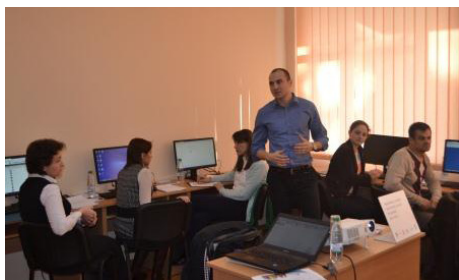
Utilizarea sistemului E-Learning

Academia de Administrare Publică, cu suportul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată, PNUD Moldova, continuă activitățile în vederea lansării

instruirii la distanță, oferind posibilitatea fiecărui consilier local, fără deplasări și cheltuieli indirecte aferente procesului de instruire tradițional, să obțină cunoștințele necesare creării unei administrații publice locale eficiente, capabile să asigure prosperarea cetățenilor și modernizarea serviciilor publice locale, în contextul proceselor de integrare europeană a Republicii Moldova.

Ca rezultat al acestei instruirii, colaboratorii Academiei vor contribui atât la elaborarea programelor de dezvoltare profesională în format digital, cât și la întreținerea și buna funcționare a platformei E-Learning.

Marcelina RĂU

noului sistem de instruire modern și eficient – E-Learning. Astfel, în scopul utilizării eficiente a platformei de instruire E-Learning a fost organizat un curs de instruire pentru personalul din cadrul Academiei, ținut de către experți din cadrul Companiei Teamnet din România.

Platforma de instruire E-Learning este predestinată

În perioada 07 – 18 decembrie, la Academia de Administrare Publică este în derulare cel de-al patrulea curs cu genericul "Integrarea profesională în funcția publică", destinat funcționarilor pub-

licipantii - funcționari publici debutanți atât din autoritățile administrației publice centrale, cât și locale - sunt familiarizați cu: prevederile cadrului normativ ce reglementează activitatea funcționarului public; teo-

Integrarea profesională în funcția publică

lici debutanți din cadrul autorităților administrației publice centrale.

Cu același generic, pe parcursul semestrului II au fost desfășurate încă două cursuri pentru funcționarii publici debutanți din cadrul autorităților administrației publice locale de nivelurile I și II.

Cursurile respective se desfășoară la comanda de stat, stabilită prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1000 din 10 decembrie 2014.

În cadrul acestor cursuri,

ria și practica organizării și funcționării administrației publice; prestarea serviciilor publice; procesarea informației; elaborarea notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizii, soluționarea petițiilor; guvernarea electronică etc.

Activitățile de instruire sunt realizate de către cadrele didactice ale Academiei, precum și de către funcționari cu experiență relevantă în domeniul din cadrul autorităților publice.

**Liubovi PRODAN-
ȘESTACOVA**

Abonarea 2016

Ziarul bilunar „**FUNCȚIONARUL PUBLIC.**” Indice poștal: 67919.
Cost abonament: **3 luni - 37,80 lei; 6 luni - 75,60 lei; un an - 151,20 lei**

Abeceul administrării publice

Rubrica „ÎNTREBAȚI – RĂSPUNDEM” este una permanentă, la care ne străduim să vă oferim răspunsuri, consultații la toate întrebările și problemele cu care vă confrunțați în procesul de lucru.

Prin aceasta ne dorim să asigurăm o continuitate a relațiilor cu Academia de Administrare Publică pentru a fi la dispoziția D-voastră. Suntem în așteptarea scrisorilor D-voastră, a apelurilor telefonice cu întrebările care vă frământă pentru a vă oferi răspunsuri optime.

Întrebare. Pot fi descentralizate toate serviciile publice?

Răspuns. Descentralizarea nu se referă la toate serviciile publice. Conform articolului 9, alineatul 5, al Legii cu privire la descentralizarea administrativă din 28.12.2006, serviciile, care sunt de interes național, se bucură de reglementare constituțională fiind garantate și asigurate direct de către stat sau nu pot fi descentralizate (de exemplu, apărarea națională, siguranța națională).

Întrebare. Care bunuri fac parte din categoria bunurilor imobile și care din cea a bunurilor mobile?

Răspuns. La bunurile imobile se raportează:

- terenurile;
- clădirile și construcțiile solid legate de pământ;
- apartamentele și alte încăperi izolate;
- porțiunile de subsol (o suprafață cu sau fără construcții destinat folosirii rocilor deschise sau spațiu subteran cu sau fără construcții destinat exploatării);
- obiectele acvatice separate (apa, terenul aflat sub apă, fâșiile riverane de protecție și construcțiile hidrotehnice ca un obiect unic și indivizibil);
- plantațiile prinse de rădăcini.

Bunuri mobile sunt considerate toate celelalte

bunuri care nu fac parte din categoria bunurilor imobile.

Mai detaliat a se vedea instrucțiunea Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 112, din 22.06.2005 cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor.

Întrebare. Care sunt obiectele parteneriatului public-privat?

Răspuns. Obiecte ale parteneriatului public-privat pot fi:

- orice bun (construcție, cale de acces, mijloc de transport etc.);
- lucrare (lucrări de construcție și reparații capitale, exploatarea și întreținerea drumurilor ș. a.);
- serviciu public în domeniul sănătății, educației, transportului de mărfuri și pasageri;
- funcția exercitată de partenerul public privind gestionarea proprietății publice, inclusiv administrarea cotei unității administrativ-teritoriale în S.A. și S.R.L.

Întrebare. Care autoritate publică exercită controlul extern al administrării proprietății publice a unității administrativ-teritoriale?

Răspuns. Autoritatea publică care exercită controlul extern al administrării proprietății publice a unității administrativ-teritoriale este Curtea de Conturi a Republicii Moldova.

Întrebare. Care sunt componentele bugetului public național?

Răspuns. Bugetul public național cuprinde:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul asigurărilor sociale de stat;
- c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;
- d) bugetele locale.

Întrebare. Care bugete formează bugetul consolidat central?

Răspuns.

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul asigurărilor sociale de stat;
- c) fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

Întrebare. Care bugete formează bugetul consolidat local?

Răspuns. Bugetele locale cuprind bugetele locale de nivelul întâi (bugetele satelor/comunelor, orașelor/municipiilor, cu excepția municipiilor Chișinău și Bălți) și bugetele locale de nivelul al doilea (bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome Găgăuzia, bugetele municipale Bălți și Chișinău), care, în ansamblu, formează bugetul consolidat local.

Întrebare. Care sunt componentele clasificării bugetare?

Răspuns. Bugetele se structurează conform clasificării bugetare, care se constituie din:

- a) clasificția organizațională;
- b) clasificția funcțională;
- c) clasificția programelor;
- d) clasificția economică;
- e) clasificția surselor.

Structura componentelor clasificției bugetare și metodologia de aplicare se aprobă de către Ministerul Finanțelor și se publică.

Întrebare. Ce tipuri de împrumuturi cunoașteți?

Răspuns. Clasificarea împrumutului se face în conformitate cu Legea nr.397-XV, din 16.10.2003, privind finanțele publice locale (cu modificări și completări și anume:

- a) împrumuturi pentru cheltuieli curente;
- b) împrumuturi contractate pentru cheltuieli de capital.

Întrebare. Ce relații pot să apară între veniturile bugetului (VB) și cheltuielile bugetului?

Răspuns. Există trei relații care apar între veniturile bugetului (VB) și cheltuielile bugetului (CB):

- 1) $Id\ CB = Id\ VB$, echilibru bugetar – egalitatea dintre veniturile bugetului și cheltuielile bugetului;
- 2) $Id\ CB > Id\ VB$, deficit bugetar – suma cu care cheltuielile bugetului depășesc veniturile bugetului;
- 3) $Id\ CB < Id\ VB$, excedent bugetar – suma cu care veniturile bugetului depășesc cheltuielile bugetului.

Abonarea 2016

Revista metodico-științifică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”
Ind. poștal: 76957. Cost abonament: 3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei; 1 an - 168 lei

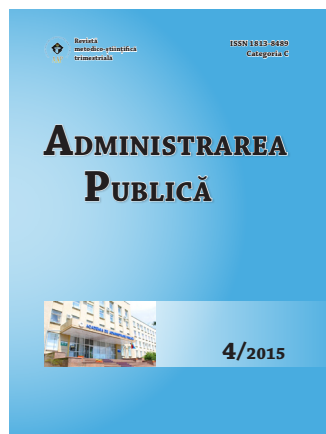
INVITAȚIE LA LECTURĂ

Pentru noi, colaboratorii Secției activitate editorială (de altfel, aș dori să cred că și pentru întregul corp profesoral-didactic al Academiei noastre), apariția fiecărui număr al revistei „Administrarea Publică” constituie un minunat prilej de sărbătoare și de mândrie. De ce? Pentru că ieșirea de sub teascurile tipografiei a fiecărui număr de revistă, lansarea acestuia în mediul abonaților, al tuturor cititorilor, al celor interesați de munca de exegeză constituie un adevărat motiv de bucurie, de totalizare a unei activități științifice intense și permanente. Aceasta înseamnă că munca asiduă de mai multe luni de zile a cercetătorilor și savanților în diverse domenii de la Academie și de la alte instituții de cercetare din țară și de peste hotare, a ziariștilor și a redactorilor, a tipografilor s-a încununat de succes, ea s-a transformat într-o publicație care va rămâne pentru decenii în serviciul celor care sunt obsedați, în primul și în primul rând, de problemele administrării publice.

Revista „Administrarea Publică” nr. 4/2015, care a apărut recent și a reușit să fie expediată abonaților, precum și autorilor din Moldova, România și Ucraina, vine să confirme o

dată în plus aserțiunile noastre de mai sus. Ea conține 20 de articole și studii în limbile română, rusă și engleză la toate rubricile sale tradiționale – „Administrarea publică: teorie și practică”, „Societatea civilă și statul de drept”, „Economie și finanțe publice”, „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi”, „Relații internaționale și integrare europeană”, „Tribuna tânărului cercetător”.

Printre materialele cele mai importante și stientosaturate vom menționa articolele semnate de Aurel Simboreanu, prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor, conferențiar universitar („Formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor pentru administrația publică din perspectiva edificării societății bazate pe cunoaștere și valorilor euroconforme”), Victor Moraru, doctor habilitat, profesor universitar, Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei („Relațiile publice – instrument de promovare a imaginii instituțiilor publice”), Nicolae Romandăș, doctor în drept, profesor universitar, Andrei Furculiță, doctorand, Marin Postu, master, avocat

(„Natura juridică plurivalentă a „detașării” în cadrul raporturilor de muncă”), precum și articolul semnat de doctorandul Oleg Solomon („Interferențe între eficientizarea procesului decizional administrativ și modernizarea administrației publice”).

De menționat că în acest număr de revistă sunt inserate și câteva articole semnate de savanți și tineri cercetători din Ucraina vecină, printre care prezintă un interes deosebit cele semnate de Yuri Malahovski, doctor, conferențiar universitar, Universitatea tehnică națională din Kirovograd, și Nabul si Husein Naef, master, Universitatea americană de cultură și educație, Liban („Instrumente statale și private de sporire a costu-

lui elementelor instituționale ale patrimoniului național”), Aleksandr Levchenko, doctor habilitat, profesor universitar, Universitatea tehnică națională din Kirovograd, și Haidura Hany Mohammad, master, Universitatea americană de cultură și educație, Liban, și altele.

În mare, ultimul număr al revistei „Administrarea Publică” din anul care se călătorește prezintă un mare interes prin tematica, profunzimea și modalitățile de abordare a problemelor cercetate, dar considerăm că, într-o îmbunătățirea conținutului publicației științifice a Academiei de Administrare Publică, este necesară, de asemenea, publicarea unor articole de sinteză, semnate de conducători ai organelor administrației publice centrale și locale, a unor materiale de metodică a predării în instituțiile de învățământ superior, în special a utilizării metodelor andragogice de predare, a unor recenzii la publicațiile de valoare în domeniul administrării publice, a „Fișelor de calendar” ș. a. Și aici își pot aduce contribuția lor substanțială atât colegiul de redacție al revistei, cât și profesorii Academiei de Administrare Publică.

Mihai MANEA

Abonarea 2016

Continuă abonarea pentru anul 2016 la revista științifico-metodică trimestrială „**ADMINISTRAREA PUBLICĂ**” și la ziarul „**FUNCȚIONARUL PUBLIC**”, publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „**Administrarea Publică**” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „**Funcționarul public**” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Luminița BOICIUC - redactor

Vitalie NICA - redactor, designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 1.050.

Dat la tipar 15.12.2015

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.